

И В ДОБРОДЕТЕЛТА ТРЯБВА ДА СЕ ПРОЯВЯВА РАЗУМ

Бъди умерен във всички религиозни дела, защото добродетелта с мярка, съобразно силите, обстоятелствата, времето, мястото, предхождащите трудове, е благоразумие. Добре е например да се молиш с чисто сърце, но ако няма съответствие между молитвата и силите (енергията), различните обстоятелства, мястото и времето, предходния труд, то тя вече няма да е добродетел. Затова апостол Петър казва: *покажете в добродетелта разум* (т.е. не се увличайте само със сърцето), *в разума – въздържание, във въздържанието – търпение* (2 Петр. 1:5, 6 – слав.).

СТРАСТИТЕ И СЪЕТНИТЕ МЕЧТАНИЯ

ПРЕЧАТ НА МОЛИТВАТА НИ

Молитвата е възнасяне на ума и сърцето към Бога (Катехизис на митрополит Филарет). Оттук е очевидно, че не може да се моли онзи, чиито ум и сърце са силно привързани към нещо плътско, например към парите, към почестите, или който има в сърцето си някакви страсти: омраза или завист към другите, защото обикновено страстите стесняват сърцето, докато Бог го разширява и му доставя истинска свобода.

КОГАТО СЕ МОЛИМ НА СВЕТИТЕ,
ТРЯБВА ДА ИМАМЕ НЕСЪМНЕНА ВЯРА
В БЛИЗОСТТА ИМ

Ако призоваваш някой светия със съмнение в неговата близост до тебе и в това, че той те чува, и сърцето ти бъде поразено от теснота – пречупи себе си, или подобре казано, веднага преодолей с помощта на Господа Иисуса Христа загнездилия се в сърцето ти клеветник (дявола), призови светията със сърдечна увереност, че той е близо до тебе в Светия Дух и чува молитвата ти: и веднага ще ти стане по-леко. Тежестта и сърдечната мъка по време на молитва произлизат от неискреността, от лъжливостта и лукавство-

то на сърцето ни, така както в обикновенения разговор с хората ние се чувстваме вътрешно неловко, когато говорим с тях не от сърце, неистинно, неискрено. *Мъчно е за тебе да риташ против ръжен* (Деян. 26:14). Бъди винаги и навсякъде истинен по сърце и винаги и навсякъде ще имаш мир в сърцето си, но най-вече бъди истинен в беседата с Бога и със светиите, защото *Духът е истина* (1 Иоан. 5:6).

Ако призоваваме светиите с вяра и любов, те веднага ще ни чуят: съединяващото начало от наша страна е вярата, а от тяхна, както и от наша – любовта, защото и те са в Бога, и ние сме в Бога, Който е Любов (1 Иоан. 4:16).

Светите Божии хора са прекрасни цветя, нетленни, благоуханни. Не докосвай тези цветя с уста, смърдящи от грехове, т.е. моли им се с

МОЛИТБИ ЗА ПРОЩАВАНЕ И ЗАЛИЧАВАНЕ НА ГРЕХОВЕТЕ

Чрез молитвата ние измолваме греховете си – *Аз ти простих целия оня дълг, защото Ми се примоли* (Мат. 18:32). Опитът казва същото.

Трябва да се умиваме от мръсотията, а молитвата е умиване от духовната нечистота, т.е. от греховете, особено молитвата със сълзи.

Молитвата е духовно дихание;
като се молим, ние дишаме със
Светия Дух: (като) *се молите чрез Дух
Светий* (Иуд. 1:20). И така, всички
църковни молитви са дихание на Све-
тия Дух, духовен въздух и светлина,
духовен огън, духовна храна и духов-
но одеяние.